

IN TIEN DAGEN HEB JE

Boogstal, serrestal, foliestal. Bij de materiaalkeuze voor een melkveestal ben je al lang niet meer alleen aangewezen op steen, damwand en eternit golfplaten. Gerard Keurentjes in Rutten (NOP) koos als een van de weinigen in Nederland heel bewust voor een foliestal.

Licht
In de foliestal valt direct het vele licht op.
Foto: Wilma Wolters

Het lijkt in Nederland een nieuw systeem, de foliestal. Maar niets is minder waar, vertelt melkveehouder Gerard Keurentjes. “Mijn broer in Canada heeft al zeven jaar zo’n stal en daar komt het veel meer voor. Naar schatting staan er al zo’n 15.000 foliestallen in Noord-Amerika.” In Nederland wordt dit type stal nog maar weinig gezien. De stal van Keurentjes is geleverd door Cover-All, die de stal als bouw pakket liet overkomen uit Amerika. Keurentjes en Willem Smit, verkoper van Cover-All, vertellen over de belangrijkste eigenschappen van de foliestal.

Lagere bouwkosten

Na 37 jaar was de ligboxenstal van Keurentjes aan vervanging toe. Waarom koos hij voor een foliestal? “De bouwkosten liggen tot zo’n 20 procent lager in vergelijking met een ‘gewone’ stal. En omdat de oude stal afgebroken moest worden en op diezelfde plek de nieuwe stal moest verrijzen, was de duur van de bouw ook belangrijk. Deze bovenbouw stond er in tien dagen.” Smit voegt toe: “Je moet rekenen met een basisprijs van

zo’n 65 euro per m². We laten de stal in Canada op maat maken en die komt dan in zeecontainers hiernaar toe. In tien dagen zetten wij de spanten van de vrije overspanning en trekken de folie eroverheen.” Dat de foliestal goedkoper gebouwd kan worden, komt met name doordat gebruik gemaakt wordt van vakwerkspanten. Hierdoor is minder staal nodig om dezelfde sterkte te bereiken als bij bijvoorbeeld IPE spanten. Bovendien wordt de foliestal in volledig vrije overspanning gebouwd en zijn dus geen extra steunpilaren in de stal nodig. De stal bij Keurentjes staat, nu is men nog bezig met de inrichting. “Dat duurt langer dan het zetten van de stal”, aldus de melkveehouder.

Medewerking gemeente

In de stal valt vooral op dat het licht is. In het midden loopt een baan van wit folie, de buitenranden zijn grijs. “Het liefst had ik het helemaal wit gehad”, zegt Keurentjes, “maar dat kreeg ik bij de gemeente niet voor elkaar.” Hoewel de gemeente in eerste instantie niet wist

EEN FOLIESTAL

2,5 ton
Op de folie komt zo’n 2,5 ton spankracht te staan.
Foto: Wilma Wolters

waar men bij een foliestal aan moest denken, heeft de aanvraag tot slechts zes weken in beslag genomen. “Ik ben er met een bewerkte foto naartoe gegaan en heb ze uitleg gegeven. Toen ze de foto zagen, was het al half geregeld.” Smit komt vaker met gemeentes in aanraking en geeft toe dat het niet altijd soepel verloopt. “Ik denk dat dat voor veel veehouders ook een reden is om niet aan een foliestal te beginnen.” Nog even weer terug naar het licht; het is diffuus licht, zegt Smit, en daarom valt het zo op. “Overal in de stal is het even licht en er zijn geen schaduwen. Het is dus niet zoals in een stal met eternit golfplaten, waar alleen onder de lichtstraat veel licht is.”

Prettig klimaat

Bovenin de stal is een open nok aan gebracht. “Hierdoor krijg je een luchtcirculatie als in een ‘gewone’ stal”, zegt Smit. En eigenlijk nog beter, vindt hij. “De lucht ondervindt hier geen hinder van gordingen, maar kan vrijelijk langs het folie omhoog en in de nok naar buiten.” Keurentjes heeft ervoor gekozen

In het landschap
De lichte kleuren van de folie vallen nauwelijks op tegen de grijze lucht.
Foto: Wilma Wolters

om de bovenste meters van de voor- en achtergevel te voorzien van windbreekgaas en straks zal ook langs de zijgevels zijkantventilatie worden geïnstalleerd. “Dat moet een lekker fris klimaat opleveren in de stal.” Het folie absorbeert geen infrarood en uv-straling, zegt Smit. “Het heeft daarvoor een speciale coating gekregen. Gevolg is dat het in de stal in de zomer zo’n 5 tot 8 graden koeler is dan buiten, en in de winter zo’n 5 tot 8 graden warmer.”

Levensduur

Belangrijke vraag is natuurlijk hoe lang het folie meegaat. De installateurs van Cover-All zetten zo’n 2,5 ton spankracht op de folie als zij de folie aanspannen. De folie moet dus wel sterk zijn. Smit: “We geven vijftien jaar garantie op de folie en de levensduur bedraagt twintig tot dertig jaar.” Keurentjes hoopt dat de foliestal de volgende 37 jaar kan volmaken. “Ik merk nu al dat ik met meer plezier door deze lichte en ruime stal loop. Het stalklimaat is goed en ik denk dat m’n dieren er plezier van zullen hebben.” <

Duraweave folie

De folie die Cover-All gebruikt, heet Duraweave. Dat bestaat uit een matje van haaks geweven, individuele vezels. Dat zorgt voor sterkte. De coating die op beide zijden wordt aangebracht zorgt ervoor dat de folie geen warmte opneemt en dat het een glad oppervlak krijgt. Hierdoor is aanhechting van vuil minimaal en kan stof en dergelijke bij een regenbui weer gemakkelijk van het dak afspoelen. “Schoonmaken van de folie is dus niet nodig”, weet Smit. Een andere eigenschap is dat de folie zelfdovend is. Brand zal zich dus niet snel door de stal kunnen verspreiden. Mocht de folie beschadigd raken, bijvoorbeeld door de lepel van een voorlader, dan kan Cover-All het snel repareren. “We versmelten dan een nieuw stuk folie samen met de folie op het dak. Het is dan weer net zo sterk als eerst.”